

Istungidokument

B9-0241/2019

16.12.2019

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Rumeenia 1989. aasta detsembrirevolutsiooni 30. aastapäeva puhul
(2019/2989(RSP))

Traian Băsescu, Ioan-Rareș Bogdan, Siegfried Mureșan, Marian-Jean Marinescu, Vasile Blaga, Daniel Buda, Cristian-Silviu Bușoi, Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Dan-Ștefan Motreanu, Gheorghe-Vlad Nistor, Eugen Tomac, Loránt Vincze, Iuliu Winkler, Roberta Metsola, Kinga Gál, Antonio Tajani, Radan Kanev

fraktsiooni PPE nimel

Dan Nica, Juan Fernando López Aguilar, Claudiu Manda, Klára Dobrev, Csaba Molnár, Attila Ara-Kovács, Cristian Terheș, Maria Grapini, Tudor Ciuhodaru, Mihai Tudose, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Monika Beňová, Miroslav Číž, Robert Hajšel, Corina Crețu

fraktsiooni S&D nimel

Dacian Cioloș, Cristian Ghinea, Dragoș Tudorache, Dragoș Pîslaru, Clotilde Armand, Ramona Strugariu, Vlad-Marius Botoș, Nicolae Ștefănuță, Karen Melchior

fraktsiooni Renew nimel

Dace Melbārde, Andrey Slabakov, Anna Fotyga, Zdzisław Krasnodębski, Angel Dzhambazki, Nicola Procaccini

fraktsiooni ECR nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Rumeenia 1989. aasta detsembrirevolutsiooni 30. aastapäeva puhul (2019/2989(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste üldpõhimõtteid ja Euroopa Liidu kui ühistel väärtustel rajaneva ühenduse aluspõhimõtteid,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, mille võttis 10. detsembril 1948 vastu ÜRO Peaassamblee,
 - võttes arvesse oma 19. septembri 2019. aasta resolutsiooni, millega rõhutatakse Euroopa ajaloomälu tähtsust Euroopa tulevikule¹,
 - võttes arvesse paljude riikide parlamentides vastu võetud resolutsioone ja deklaratsioone totalitaarsete kommunistlike režiimide kuritegude kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2019. aastal möödub 30 aastat Rumeenia revolutsioonist, mis sai alguse vastuhakkudest Timișoara linnas, jätkus hiljem riigi kõigis osades ja kulmineerus Bukarestis totalitarismivastase revolutsiooniga, mis viis kommunistliku režiimi kokkuvarisemiseni ja demokraatia võidulepääsuni; arvestades, et selles revolutsioonis, millega toimus Rumeenia rahva üleminek vabadusele ja õigusriigile, hukkus traagiliselt 1142 inimest, 3138 inimest sai raskelt vigastada ning rohkem kui 760 inimest peeti ebaseaduslikult kinni ja neid piinati;
- B. arvestades, et 1989. aasta detsembrirevolutsioon Rumeenias oli kõigist raudse eesriide tagustes riikides toimunud ja kommunismi kokkuvarisemisega päädinud ülestõusudest kõige vägivaldsem;
- C. arvestades, et 1989. aasta detsembrirevolutsioon ja vapralt võidelnud Rumeenia kodanike ennastalgavus avasid Rumeeniale tee NATOsse, Euroopa Liitu ja demokraatlikku maailma, kust see riik oli pärast Teise maailmasõja lõppu oma rahva tahte vastaselt välja tõrjutud;
- D. arvestades, et jõu kasutamine Rumeenia rahva vastu 1989. aasta detsembris vapustas kogu Rumeenia ühiskonda ning tollaste kuritegude toimepanijate väljaselgitamine on ohvrite, nende perekondade ja kõigi rumeenlaste jaoks endiselt piinav lahendamata küsimus;
- E. arvestades, et sõjaline rünnak oma rahva vastu ei tohiks jääda karistamata;
- F. arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohtu otsustes (Ühendus „21. detsember 1989“ ja

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0021.

teised vs. Rumeenia; Acatrinei ja teised vs. Rumeenia; Şandru ja teised vs. Rumeenia) tunnistatakse, et revolutsiooni ajal rikuti raskelt põhiõigusi – õigust elule, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise keeldu ning õigust era- ja perekonnaelu austamisele – ja need rikkumised panid toime kommunistliku diktatuurirežiimi jõud, kes avasid tule rahumeelsete meeleavaldajate pihta ja võtsid vabaduse paljudelt Ceauşescu-vastastes meeleavaldustes osalejatelt; arvestades, et isegi hulk aastaid hiljem ei ole ohvrid ega nende pärijad teada saanud tõde traagiliste sündmuste täpsete asjaolude kohta;

- G. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 on sätestatud, et Euroopa Liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine; arvestades, et need väärtused on ühised kõigile liikmesriikidele;
- H. arvestades, et Rumeenia riik on tarbetult viivitanud tõe väljaselgitamise ja avalikustamisega, mis on ülimalt oluline, et tagada ohvritele ja nende pärijatele õigus õiglasele hüvitisele ja heastamisele; arvestades, et riigi ametiasutused ei ole täitnud rahvusvaheliste inimõiguste normidega kehtestatud hoolsuskohustust;
1. mälestab 1989. aasta detsembrirevolutsiooni ohvreid, kes andsid elu totalitaarse diktatuuri lõpetamise eest Rumeenias, ning avaldab austust nende perekondadele;
 2. tunnistab, et rahumeelsete meeleavaldajate ennastalgavus 1989. aasta detsembris avas tee Rumeenia üleminekuks demokraatiale, õigusriigile ja turumajanduse loomisele ning riigi järgnevaks integreerimiseks Põhja-Atlandi Liitu ja Euroopa Liitu;
 3. kutsub Rumeenia riiki üles tugevdama pingutusi, et välja selgitada tõde revolutsioonisündmuste kohta, kuna see on Rumeenia riigi ja rahva ning Euroopa ja Euroopa Liidu jaoks tingimata vajalik, pidades silmas Rumeenia rahva õigust tõde teada saada, kui 1989. aasta detsembrirevolutsioonist on möödunud juba 30 aastat;
 4. kutsub Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kaasa arvatud Rumeenia institutsioone üles tegema kõik endast oleneva, et kommunistlike režiimide kuritegusid meeles pidada ning tagada, et selliseid kuritegusid enam kunagi toime ei pandaks;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning kõikide liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.